

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 2 K | 1 óra 2 50 K
1 évre 24 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

József főherceg köszönete.

Megírtuk, hogy a vármegyei közgyűlés, gróf Károlyi József főispán indítványára József főherceget táviratban üdvözölte. Tegnap a főhercegtől Főispánunkhoz — s egyúttal a város és vármegye közönségéhez ez a távirati válasz érkezett:

Méltóságos gróf Károlyi József főispán Székesfehérvár.

Fejérvármegye törvényhatóságának Romániával való békekötés alkalmából hozzám intézett szeretetteljes ragaszkodástól áthatott üdvözlőre kérem méltóztassék ugyanily szeretettel telt köszönetemet tolmácsolni. Mint Fejérvármegye fia: csak természetes kötelességemet teljesítettem, minden erőmből egész tudásomból szívvel lélekkel védtem imádott szent hazánk vértáza határait. Sok hős csapatom között ott tűnök köztük szeretett földjeim; a küdelmek központjában Fejérvármegye virága a dicső székelyekkel válve rombolják le vitézül és makacsul küzdő ellenségeink hiú reménységét; övéké legyen a legnagyobb dicsőség, melyre szerető vezérük hátaltól szívvel melegen megindulva gondol. A Kárpátokat szeretett hőseim vére adta vissza hazánknek és tette annak legbecesebb szentélyévé. Az összes ittlévő fejérmegyeiakkal együtt üdvözlöm szeretett szülőöregyentek.

József főherceg vezérére.

A télen Nem lesz szóníány.

A kereskedelemügyi miniszteriumban a szénüteg kormánybiztonságának előterjesztései alapján nagy tanácskozások voltak, amelyek során örvendően állapították meg, hogy a szénellátás tekintetében a kilitások a nem remélt módon javultak.

A kormánynak sikerült Pórosz Szilázia bányáiból a magyarországi gyárak és vállalatok szénigényét nagy részét biztosítani az 1918. évre, ezenkívül garanciák vannak a szállításra néve is, úgy hogy a nyár végén elindítják a nagy transzportokat és ezernyi külön vonat hozza a fekete gyémánt Magyarországra. Ezenfelül az erdélyi bányák termelőképessé-

ge is igen nagy mértékben megjavult, annyira hogy ma már remélni lehet, hogy az ősszel módjában lesz a kormánynak a világítási és fűtőanyag gal való takarékoság tekintetében életbeléptetett korlátozókat részben megszüntetni.

Az már biztosítva van, hogy azok a vállalatok, melyek közszükségleti cikkeket állítanak elő, zavartalanul fenttarthatják üzemüket. A magyar államvasutak kontingensét is teljes mértékben meg tartálékkal is biztosították. A háztartások szénigényére vonatkozóan külön intézkedések történnek és valószínű, hogy a tűzifa ellátás terén igen fontos rendszabályokat fognak életbe léptetni a fogyasztók közönség érdekében.

Reméljük, hogy városunkban Sági Lajos főkapitány közismert ügybuzgósága a szénkérdés kedvező megoldását jelentékenyen fogja elősegíteni.

A vasuti üdítőállomás beszüntetése.

A Székesfehérvári Friss Újság által e hó 12-én hozott fenti hírek az a része, hogy egy főtörzsrovas és a budapesti állomásparancsnokság kiadott üdítőállomás rögön való beszüntetése végett, nem felel meg a valóságnak, valamint az sem, hogy a katonai rendsor, meg az adományok elmaradása miatt megszünt az üdítőállomás; de az sem, hogy a vasuton levő katonai parancsnokság katonák pontossággal intézi majd el az átvonuló és ideérkező beteg katonák élelmezését és üdítését, valamint hogy az üdítőállomás működését azért szüntetik be csak e hó 15-én, mert a hirtelen átvétel nem volt lehetséges.

Az igazi tényállás a következő: A déli vasutak a háború kezdetén átengedte a cs. és kir. betegnyugvóállomás céljainak a gyorsárú raktárt. Amíg a vasuton előforduló árulások nem voltak még napirenden, el lehetett raktározni a gyorsárúkat az ideiglenes fabödékház is, most azonban, hogy mindent a legerősebb zár alá kell venni, mert a dv. már eddig is rengeteg pénzt fizetett az ellopott árúk után: kénytelen volt az igazgatóság a katonaparancsnokságot már hat hónappal azelőtt megkérni, hogy a gyorsárú raktárt adják vissza. A kérést meg is hallgatták s az üdítőállomás kiürítése végett lejött Moldrik őrnagy vezetésével egy vegyes bizottság, mely Roediger Gyulánál főnökönek a katonai rende-

let tudtára adta, s közös megállapodás szerint történik meg az üdítőállomás kiürítése e hó 25-én.

Az átvonuló beteg és sebesült katonák élelmezésére, üdítésére és segélyezésére befolyt adományok nem maradtak el. Ez tehát nem oka a változásnak. Hisz míg a múlt hó folyamán is kétezer koronánál több volt a perron-persely gyűjtés eredménye. Gróf Széchenyi Viktor, gróf Pappenheim Siegfried és őzv. gróf Nádasdy Tamásné pedig most is adományoznak havonta 540 liter tejlel. Sőt a nemes Nádasdy grófnő hozzájárul az összköltségekhez minden hónapban ötszáz koronával.

A vasuton levő katonapara-

rancsnokság alig fog már a pályaudvaron a sebesült és beteg katonák üdítéséről és átmeneti elszállásolásáról gondoskodhatni, mert erre nincs rendelés, de mód sem.

A hirtelen átadás pedig öt perc alatt is megtörténhetett volna, mert az üdítő állomáson oly pontos és áttekinthető az elkönyvelés, kezelés és leltározás, hogy az üzem lezárása és átadása rögtön megtörténhetett volna.

Az üdítőállomás további sorsáról végül gondoskodni fog a Vöröskeresztesgyűlés budapesti központja, ahol még vasárnap Reé István társelnök és Lanzeritsch Antal tb. titkár személyesen tettek jelentést az ügyről.

HIREK.

Főispánunk bucsuja a vármegyei közigazgatási bizottságban. Kedd d. e. 10 órakor tartotta, Fejérvármegyei közgyűlési bizottsága ülését, gróf Károlyi József főispán elnöklété mellett. Napirend előtt gróf Károlyi József főispán bucsuzott melegen szavakkal a bizottságtól. Szűts Jenő alispán és dr. Malta Árpád mérleg meghatva mondottak bucsubeszédet s kérték a főispánt, hogy maradjon. Gróf Károlyi József főispán válaszul kijelentette, hogy lelkismeretével nem tud alkudozni, bármennyire nehezes esik is, kénytelen megválni a főispánságtól. Ezután a rendes havi jelentések következték s minden nevezetesebb esemény nélkül folyt le a további ülés.

Hatósági sertésűs és szalonna árusítás a szokott helyeken pénteken és szombaton reggel 7 órától kezdve lesz.

A közlést a bizottság tengeri vásárlási ügye. Mint ismeretes, dr. Holly Géza ügyvéd, v. biz. tag január hó 24-én megtartott közgyűlésen interpellációt jegyzett be a közlést. Bizottság tengeri vásárlása ügyében. A polgármester április 29-én megtartott közgyűlésen választott az interpellációra, amit a közgyűlés tudomásul vet. Dr. Holly Géza a mai napon a polgármesteri hivatalnál a belügyminiszterhez felelbeztet jelentelt be. A felelbeztetésben a polgármester eljárását törvényellenesnek mondja, midőn interpellációjára napirend előtt adott választ akkor, mikor választadása a közgyűlési tárgysorozatba felvéve nem volt, tehát nem is tudható arról, hogy a polgármester az interpellációra válaszolni fog. Kéri a minisztert, hogy a polgármester által interpellációra adott választ tudomásulvételére vonatkozó határozatot,

mint törvénytelen semmisítse meg, és a polgármestert utasítsa, hogy a vásárlási és hízalási engedély nélkül vásárlók és hízalók, ellen maximalis áron felül vásárlókat mint a kihágási eljárást tegye folyamába.

Tizenhetes hét. A hadi özvegyek és árva alapja javára május 26-tól június 2-ig bezárólag rendezendő Tizenhetes hét elömlunkálatai serényen folynak. A nagyközönség, a földművelők, a kereskedők és iparosok, mint előzőleg látható volt, melegen érdeklődnek a házi honvédekre é jótékony mozgalma iránt, s az adományok már bőven érkeznek. Minden küldeményt, pénzt a rendező bizottság irodájába kell beküldeni, a honvéd tisztipavilonba. Képl György alezredes vezetése mellett a szűkebb körű bizottság jóformán minden nap gyűlést tart. A harctérről napokban egy vaggon hadiemlék érkezett meg, melyet szintén árusítani fognak.

A kerületi tanács, melyet június 2-án tartanak meg, szintén megszabásának ígérkezik. A sátrak részére az egyes elárúsító hűlgyeket, illetve leányokat már legközelebb ki fogják jelölni és felkérni. A zeneestekre is nagyban folynak a próbák. A jegyelárulást csak Pünkösöd után kezdik.

Hatósági kiterjesztés. Pausch Ráfael ipariskolai igazgató, mint tudjuk — egyúttal Fejérvármegyei ipariskolai szakfelügyelője. A közelmúlt napokban Pausch igazgató szakfelügyelői hatáskörét a miniszter Tolnavármegye összes ipariskoláira is kiterjesztette. Oszintén örvendünk é kinevezésnek, mert Pausch igazgató személyében kiváló tanferfit ért é kitüntetés é mért é kitüntetés egyúttal felsőbb elismerés ipariskolánk növíjára s tanítói karának értékelésére vonatkozólag.

— **Poezls a közéletmezésben.** A németek már annyiszor elismert praktikus észjárása derült ki ismét abból a rövid berlini tudósításból, a mely a bonni városi tanácsnak egy újabb igen érdekes határozatáról ad hírt. Bonn városának közéletmezési ügyosztálya ezúttal minden új házaspárnak, ha törvényes egybekelését igazolja, egyszerűs mindenkorra szóló életmezési segélyképen 15 kilógram burgonyát, egy kilógram lisztet, egy kilógram darát, 2 és fél kilógram cukrot, egy kilógram malátakévet, egy kilógram vajot, vagy más zsíradékot és végül tíz darab tojást utalványoz ki. A közismerten szigorú német hatóságoknak egy valóban meghatározott figyelmessége nyilvánul meg ebben a határozatban, nem szabad már a házasság első két hetében elrontani egy szünetet indult házasságot a gondjával, könnyebbé és elviselhetővé kell tenni a háborus megélhetést legalább a házasság legelső heteiben azoknak, akik a háboru minden veszélye és nélkülözése dacára is családot alapítanak.

— **Készülnek a városi belyégek Kaposvárott.** A kaposvári helyhatósági bizonyítványokért járó díj egyszerűbb lerovása végett városi belyég behozatala iránt a szükséges intézkedéseket a város vezetősége megtette a s-ig rövid időn belül a bizonyítványdíj már belyégekben lesz lerohat, ami által a bizonyítványt váltók sok időpazarlástól és fáradságtól lesznek megkímélve. Székesfehérvárott is érdemes volna bevezetni.

— **Mi tetszik a magyárnak?** — Nem szeretem, mondta nekem minap egy derék, jólelkű katolikus fiatal ember . . . nem szeretem a katolikus lapokban, hogy olyan paposak . . .

— **Mi az, hogy paposak?** Hiszen az Alkotmányban járészta az van, ami a Pesti Hirlapban és az országos lapokban is megvan. De a paposak . . .

— **A papok ujmisége, ezüstmisége, aranymisége . . .** Nem áll. Pincér . . . Kuldje ide kérem az Alkotmányt és a Pesti Hirlapot, vagy az Estet . . . (Hozza. Elénk teszi.) No hát lássuk a medvét. Egy . . . kettő . . . három . . . négy . . . No négy zsidó

figyők gyászjelentése a hatoldal-as Estben, meg két házassági hír, az első: May Adolf a pozsonyi rabbiiskola tanhallgatója (igy) eljegyezte Goldfinger Jó zset kereskedő leányát, Szerénkét, Nagymihályon. — A második: Feldmann Jenő nagykereskedő eljegyezte Mayer Blankát Budapesten. Ez mindenesetre jobban érdekel egy keresztény uriembert, mint egy ujmise. De lássuk az Alkotmány egyházi rovatát . . .

— **Felítjük.** A lap husz oldal, az egyházi a papos rovat tizenhatszáz . . . És . . . és nincs benne egy papnak a neve sem.

— **Ipariskolánkat** e hó 12-én meglátogatták: Magyar Endre országos iparoktatási főigazgató és Stegmüller Károly állami felső építőiskolai igazgatója és tanár, mint ipariskolai szaktanfelügyelő. Részletesen felülvizsgálták a tanítás rendszerét és a tanév eredményét. Legteljesebb elismerésüket fejezték ki ipariskolánk igazgatója és tanítói karának azért a nagy és eredményes munkáért, melyet a folyó tanévben is kifejtettek.

— **Ottokár árva-házának.** Radostics Anna pótlólepusztai tanítósnő kitűnően sikerült szindarabot rendezett iskolásaival. A tiszta jövedelemből lapunk utján 80 K-t küldött az Ottokár hadiárva-házának, amely összeget itt nyugtatjuk.

— **A 10-es huszárkó kertli ünnepe** alkalmával, — amelyet pünkösdi vasárnap a Lövölde kerthelyiségeiben az ezred özevgy-és árvaalap javára fognak meg tartani, — **kisorsolando tárgyak** a „Hungaria” cipőgyár Nádor-utcai kiralátaiban megtekinthetők és ezen tárgyakhoz jegyek ugyanott kaphatók.

— **Adó.** A pénzügyigazgatóság jelentése szerint április hóban a kincstár adókövetelése 4588790 K 4 fillér volt, befolyt 2242966 K 26 fill., hátralék 2349724 K 45 fill.

— **Béke van már minden házbán,** mert az Aspirátor mosógéppel mosnak. Tekintve, hogy a városban a korzóna és a kávéházban nem lehet másról hallani, mint az Aspirátor mosógép jószágáról és sokoldalú előnyeiről, dacára, hogy nap nap után szaporodik azok száma, kik Aspirátort vesznek, és természetes, azonnal mosnak is vele, mégis, a próbamosást egy napon befűl be kell szüntetnem, mert más városban már a bemutatás iránt óriási az érdeklődés. A mosás utóljára szerdán délután 5 órakor a Magyar Király szálloda kerthelyiségeiben lesz bemutatva, hol a gép, míg a készlet tart, 50 koronáért beszerezhető.

— **Az okos számár.** A háborus háziállatok: a ló, az ökor és a számar vitalkoznak, hogy melyikük szerez több érdemet a háboru ügye körül. A ló eldicsekszik vele hogy neki olyan érdemei vannak mint a katonának, hiszen rohamokban vesz részt, életveszedelemben cipel az ágyut, szenved és kitart annyira mint az ember . . . Az ökor a hinterland hóseinek erényeivel vitatja a maga fölényét nélkül nem lehet élelmezni: a hadsereget, nélküle meztalab jár, nak a katonák . . . A számar egészen kurtán minden részletek nélkül jeleníti ki: ha számarak nem volnának a világon, nem lenne háboru sem . . .

— **Várpalotáról írják:** A m. kir. honv. tüzér aknavető tanfolyam rokkant alapja javára f. hó 11-én sikerült kabaré estélyt rendezett a tüzér, gyalog, aknavető, és gáztanfolyam, továbbá az inotai égitis vezetéséig alfizsi kara, mely fenti alapnak a kiadások levonásával 727-66 K-át jövedelmezett. Felülfizettek: Lengyelné és Gárdonyiné 140 K, Lovasiné 23 K, Rothischer Demeter, Szabó Endre 20 K, Molnár János 16 K, N. N. 14 K, Simpton Aurél, Papp Elemér, Goldschmid 13—13 K, Weisz Salamon, Golberger Simon, Bográz János, dr. Kádár Ferenc, Kozák főhadnagy, Cvikl Imre, Schuller százados, Wagner Oszkár, ismeretlen és N. N. 10—10 K-át, és még sokan.

— **Lápunk vasárnapi számát** szombat estefelé és vasárnap délelőtt 10 óráig kaphatja a közönség a Horváthné és Rónainé könyves papirkereskedésében (Kossuth-utca.) Hétköznapokon egyes lap-példányok a szerkesztőségben is kaphatók.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtethetlen férjem elhunytá alkalmával részvétlnek elhunyta módon kifejezést adtak, ez utam mond hálás köszönetet öv. Bereth Árpádné és a gyászoló család.

— **MEGNYILT!** Glaser Ármin ur és női divatáru üzlete a Kossuth utcában (volt Falvay-féle üzlet). Raktáron tart nagy választékban mindennemű ur és női divatáru cikkekkel.

— **Szeplő, májított pörse** né arctisztatlanság ápolására biztos hatásu szer a „Korona tejkrem” (ezelölt Crème de Laktine), mely párszori használat után az arcot bársónysimává és hófehérré teszi. Egy kis tégely 2 K, Nagy tégely 4 K. Tégelyhiány miatt a tégelyeket tessék magukkal hozni. — Kapható: Szűcs Róbert gyógyszer-tárában.

— **Köhögés ellen** kitűnően bevált háziszér a Störk-pasztila. Egy doboz ára 1-50 korona. Kapható: Szűcs Róbert Károly király-térfi gyógyszer-tárában.

M o z i.

— **Az Uránia igazgatója közli:** **Star filmgyár** egy remekét hozza szerdán és csütörtökön az Uránia. „Ösember” a címe annak a fantasztikus drámának melyet Somlyó Zoltán és Györi György írtak. A diszleteket Szironnay Lhotka tanár tervezte. Főszereplők: Kornay Corthy Mária, Turán és Kurd, a Pótműsorban egy bájos vigjáték is szerepel címé a kis Gézenguz.

— **Az Apolló igazgatósága közli:** **A számarbőr.** Balcz világhírű műve „A számarbőr” kerli bemutatásra szerdán és csütörtökön az Apolló színházban. Az irodalmi filmjáték tartalmával, kivitelével, körhűségével, nemes művészi össz-játékával igér Szentatónja a kinematográfának. A gyönyörű filmalkotásnak óriási sikere volt a fővárosi bemutatáson, bizonyára nálunk is osztatlan tetszésben lesz része. A főszerepet Ahvin Neuss játssa, ami mindenesetre fokozza a sikert. Előadások 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

APRÓHIRDETÉSEK

— **Apróhirdetéseikért 10 szóig 1-50 kor., azonfelül minden szóért 10 fillér fizetendő.**

— **Egy tanulót és egy mindenesflut** felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-tér 1. sz.

— **Csinosan butorozott szoba** kiadó Háltér 5. Ugyanott egy gyermekkooci és gyermekzék asztalkával eladó.

— **Turózsáki nyarató 5 oklály** szállóval eladó. Feltételek meg tudakolhatók dr. Kneifel ügyvéd-nél, Jókai-utca 3.

— **Szép hajjantatok** kaphatók, kifésült hajjából hajmunkát készít levágtott és kifésült női hajat megvesz Koronafy hölgyfodrász Nádor u. 13.

— **Kétszobás lakást** keresek a belvárosban, vagy annak közelében. Esetleg cserére is vállalkozom.

— **Borbélysegéd** felvétetik Juhász Jenő üzletében Szent Imre-u. 2. sz.

— **Egy főző leány** azonnali be-lépésre, vagy esetleg f. hó 15. vagy június 1-re kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

— **6000 köbméter** Dunakavics, egészben vagy nagyobb tételekben eladó. Dunaadonyban vasuti és hajóállomás mellett. Felvilágosítással szolgál Fónagy Béla Székesfehérvár. Telefon 377.

— **Egy jól jövedelmező bérház** a belvárosban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

— **Csorda utca 12. számú ház** szabadkézből eladó.

— **Kempis Tamás** világhírű könyvesckéje kapható Horváthné és Rónainé papirkereskedésében. — Ugyanott kapható Szalézi sz. Ferenc *Philothed*-ja.

— **A szerkesztőség hivatalos órái:** hétköznapokon d. e. 8 tól 12-ig és d. u. 2-től 5-ig. Vasár- és ünneppnapokon szerkesztőségünkben nincs hivatalos óra. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208. Lapunk egyes példányai a szerkesztőségben is kaphatók.

Uránia-színház

Szerdán és csütörtökön, május hó 15 és 16-án:
ŐSEMBER
Fantasztikus dráma 4 felv.
Pótműsorban:
A KIS GÉZENGUZ.
Vigjáték 2 felv.
Előadások 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak.

HIRDETMÉNY.

— **A m. kir. 17. honvéd pótzászlálj** közétkezési bizottságánál körülbelül

30 drb. belga óriás, bécsi kék és egyéb fajta

1—3 éves házi nyulak eladó. Ugyanott 4—5 hét múlva kaphatók lesznek a fenti fajtkból kis nyulak mindkét nemben.

— **A venni szándékozók** forduljanak a fenti pótzászlálj gazdasági hivatalához. (Honvéd laktanya.)

— **M. kir. 17. honvéd pótlj.** gazd. hivatala.

Apolló-színház.

Szerdán és csütörtökön, május hó 15 és 16-án:
Irodalmi filmat attrakció!

Honoré Balcz világhírű műve

A SZAMÁRBÖR.
Regényes filmjáték 4 felv.
Főszereplő: ALWINN NEUS.
Kiegészítő műsor!
Előadások: 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak.